

S P R A W O Z D A N I E

Z REALIZACJI ZADAŃ INSPEKCJI WETERYNARYJNEJ NA TERENIE DZIAŁANIA POWIATOWEGO INSPEKTORATU WETERYNARII W RACIBORZU

**W OKRESIE OD DNIA 01 STYCZNIA 2013 R.
DO DNIA 30 WRZEŚNIA 2013 R.**

RACIBÓRZ, 2013 rok

W okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Raciborzu realizował ustawowe zadania w następujących zakresach:

1. higiena środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego,
2. ochrona zdrowia zwierząt,
3. higiena pasz,
4. ochrona zwierząt
5. identyfikacja i rejestracja zwierząt

1. HIGIENA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO

Organy Inspekcji Weterynaryjnej odgrywają podstawową rolę w zakresie bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego. Pozyskiwanie, chów, wytwarzanie, oczyszczanie, ubój, rozbiór, przetwarzanie, pakowanie, przepakowywanie, przechowywanie lub transport to czynności składowe „produkcji”, nad którymi ma nadzór Inspekcja Weterynaryjna. Kontrole urzędowe są konieczne, w celu sprawdzenia, że podmioty działające na rynku spożywczym stosują się do przepisów w zakresie higieny i bezpieczeństwa żywności.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Raciborzu sprawuje nadzór nad:

- 1 zakładem uboju trzody chlewnej oraz przetwórstwa mięsa wieprzowego i wołowego,
- 1 zakładem uboju bydła, (obecnie działalność zawieszona)
- 1 zakładem przetwórstwa mlecznego,
- 2 zakłady przetwórstwa mięsnego,
- 6 zakładami prowadzącymi działalność marginalną, lokalną i ograniczoną,
- 3 zakładami pakowania jaj,
- 2 punktami skupu dziczyzny,
- 5 fermami jaj konsumpcyjnych,
- 2 podmiotami prowadzącymi transport produktów pochodzenia zwierzęcego,
- 146 gospodarstwami produkcji mleka

W powyższych podmiotach przeprowadzono łącznie 75 kontroli. W 2013 r. przeprowadzono również 8 kontroli środków transportu przeznaczonych do transportu produktów pochodzenia zwierzęcego.

Na terenie powiatu raciborskiego w 2013 r. zbadano w nadzorowanych zakładach:

- 593 sztuk bydła
- 1.985 sztuk trzody chlewnej

Obecnie na terenie powiatu raciborskiego nie ma ubojni przeprowadzającej ubój bydła.

Również na terenie powiatu raciborskiego jest realizowany Krajowy program badań kontrolnych substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt i środkach żywienia zwierząt w ramach którego w okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. pobrano 65 prób w różnych zakładach i gospodarstwach z terenu powiatu raciborskiego. Wszystkie próby dały wynik ujemny.

2. OCHRONA ZDROWIA ZWIERZĄT

Bydło

W okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. na terenie powiatu raciborskiego przeprowadzano badania monitoringowe w kierunku enzootycznej białaczki bydła, brucelozy bydła i gruźlicy bydła. Zgodnie z obowiązującym prawem badaniom podlega 1/5 stad prowadząca hodowlę bydła w danym roku.

Na terenie powiatu w/w badań przeprowadzano w następujących miejscowościach / gospodarstwach: Gródczanki, Jastrzębie, Kornice, Krowiarki, Krzanowice, Pogrzebień, Rudyszwałd, Rzuchów, Tworków, Żerdziny, Rolnicza Spółdzielnia Produkcji w Krzyżanowicach

poddając badaniu:

- w kierunku enzootycznej białaczki bydła 1.215 sztuk bydła w 69 stadach,
- w kierunku brucelozy bydła 1.454 sztuk bydła w 69 stadach,
- w kierunku gruźlicy bydła 2.454 sztuk bydła w 103 stadach.

W miesiącu lutym 2013 r. w jednym z gospodarstw na terenie powiatu raciborskiego otrzymano wyniki dodatni w badaniu w kierunku brucelozy bydła. Sztuka reagująca dodatnio została zabita z nakazu Powiatowego Lekarza Weterynarii w Raciborzu, a pobrane próby zostały przesłane do badań w Państwowym Instytucie Weterynarii w Puławach. Badania wykluczyły zakażenie brucelozą bydła, w związku z powyższym Powiatowy Lekarz Weterynarii w Raciborzu uchylił wszystkie restrykcje nałożone na właściciela gospodarstwa.

Na terenie powiatu raciborskiego w okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. przeprowadzane były również badania monitoringowe w kierunku: pryszczycy bydła (pobrano 13 prób w 13 stadach), choroby niebieskiego języka (pobrano 28 prób w 3 stadach), IBR/IPV (pobrano 14 prób w 2 stadach). Wszystkie badania zostały przeprowadzone terminowo i prawidłowo, a otrzymane z badań wyniki były ujemne, co pozwala stwierdzić, że powiat raciborski jest powiatem wolnym od w/w chorób.

Kontrola występowania gąbczastej encefalopatii bydła (BSE) i postępowanie z materiałem szczególnego ryzyka są prowadzone przez Inspekcję Weterynaryjną zgodnie z obowiązującymi przepisami. Do badań w kierunku BSE od bydła ubijanego w jedynej rzeźni na terenie powiatu Racibórz prowadzącej ubój bydła w wieku powyżej 30 m-ca życia w okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 11 kwietnia 2013 r. tj. do dnia w którym została zawieszona działalność ubojowa pobrano 62 próby. Również bydło padłe na terenie powiatu raciborskiego w wieku powyżej 48 miesiąca życia było kierowane do badania. I tak w okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. skierowano do badania 78 sztuk z terenu powiatu.

Wszystkie badania w kierunku BSE dały wynik ujemny.

Trzoda chlewna

W okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. na terenie powiatu raciborskiego był kontynuowany Krajowy program zwalczania choroby Aujeszky'ego. W ramach w/w programu na terenie powiatu lekarze weterynarii upoważnieni przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Raciborzu przeprowadzali badania pobierając próby

w ramach monitoringu w stosunku do gospodarstw, które w poprzednich latach otrzymały status stad urzędowo wolnych od choroby Aujeszkiego. W okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. pobrano do badań 1618 prób w 295 stadach. Wszystkie pobrane próby były ujemne.

Również tak jak w latach poprzednich na terenie powiatu prowadzony był monitoring klasycznego pomoru świń i choroby pęcherzykowej świń.

W związku z tym, że powiat raciborski graniczy z innym państwem teren powiatu należy do terenu o wyższym ryzyku i do badań w kierunku klasycznego pomoru świń u świń planowane jest do pobrania w 2013 r. 59 prób. W okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. pobrano 50 prób z 18 gospodarstw. Do badań w kierunku choroby pęcherzykowej świń planowane jest pobranie 15 prób w ciągu całego roku; w minionym okresie pobrano 13 prób w 13 stadach. Również te badania przeprowadzone zostały zgodnie z planem.

Wszystkie wyniki otrzymane w kierunku klasycznego pomoru świń i choroby pęcherzykowej były ujemne.

Obecnie występuje realne zagrożenie wystąpienia wirusa Afrykańskiego pomoru świń na terytorium Polski. Choroba ta nie stwarza zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi jednak powoduje duże straty w hodowli trzody chlewnej oraz może spowodować duże straty ekonomiczne w przemyśle mięsnym spowodowane wstrzymaniem obrotu i eksportu świń, mięsa wieprzowego oraz produktów pozyskiwanych od świń. W ostatnim okresie odnotowano nowe ogniska choroby w państwach ościennych tj. Federacja Rosyjska, Ukraina, Białoruś. Aktualnie organy Inspekcji Weterynaryjne prowadzą czynności zmierzające do uzupełnienia magazynów środków zabezpieczenia przeciwpizootycznego, szkoleń pracowników oraz akcją informacyjną skierowaną do rolników mającą na celu rozpowszechnienie informacji o chorobie oraz o objawach jak i procedurze zgłaszania podejrzeń. Wprowadzono również program monitoringu choroby Afrykańskiego pomoru świń, w ramach którego będą pobierane próby od świń i dzików na terytorium całego kraju, przy zintensyfikowaniu działań na terenie powiatów przygranicznych.

Przewiduje się, że pierwsze przypadki choroby na terenie Polski mogą zostać odnotowane po koniec bieżącego roku.

Drób

Na terenie Polski obowiązuje „Krajowy program zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*)” na lata 2012 i 2013 stanowiące załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 kwietnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*)” na lata 2012 i 2013 (Dz. U. 2012 nr 0 poz. 517)

Na terenie powiatu znajdują się 22 podmioty zajmujące się hodowlą brojlerów kurzych o łącznej maksymalnej obsadzie ok. 800.000 szt.

Dotychczas w stadach brojlerów pobrano 1 urzędową próbę w kierunku salmonelli. Badanie tej próby dało wynik dodatni - stwierdzono Salmonellę Infantis.

Ponadto na terenie powiatu funkcjonuje 5 ferm kur niosek towarowych (3 klatkowe, 2 ściółkowe), w tym 4 fermy objęte Programem zwalczania niektórych serotypów Salmonella.

Do tej pory w ramach programu poddano badaniu urzędowemu 7 stad kur niosek na tych fermach, w efekcie czego wykryto jedno stado zakażone Salmonella Typhimurium (serotyp ujęty w Programie), w związku czym stado to liczące 20.659 sztuk ptaków poddano ubojowi oraz poddano zniszczeniu 74.670 sztuk jaj pochodzących z tego stada.

W okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. na terenie powiatu przeprowadzano badania monitoringowe w kierunku choroby niebieskiego języka u owiec oraz monitoring gorączki Q u owiec.

W ramach realizacji tych badań pobrano od owiec i kóz na terenie powiatu 28 prób w 5 stadach w kierunku choroby niebieskiego języka oraz 14 prób z 2 stad w kierunku gorączki Q.

Jak co roku do badań w kierunku brucelozы owiec i kóz pobrano 17 prób z 3 stad znajdujących się na terenie powiatu.

Wszystkie badania dały wynik ujemny.

3. HIGIENA PASZ

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Raciborzu w okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. sprawował nadzór nad n/w podmiotami:

Rodzaj działalności		Liczba podmiotów nadzorowanych	Liczba dokonanych kontroli
0		1	2
Produkcja pasz wprowadzanych do obrotu (wymagająca rejestracji) - ogólna liczba podmiotów zajmujących się produkcją pasz oraz produkcja materiałów paszowych pozyskanych przy produkcji środków spożywczych (np.młyny, browary)		4	6
Obrót paszami (działalność wymagająca zarejestrowania)	hurtowy	1	1
	detaliczny	24	29
Hodowcy zwierząt gospodarskich - żywienie zwierząt przeznaczonych do produkcji żywności (art. 2 rozp. 183/2005)		1050	86
Produkcja pierwotna materiałów paszowych		1050	86
Zakłady pośrednie (tymczasowe przechowywanie) ubocznych produktów zwierzęcych kategorii 1		3	5
Przetwarzanie ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kategorii 3		1	1
Transport ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kategorii 1		1	0
Hodowle stosujące w żywieniu zwierząt uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego (art. 23 rozp. 1774/2002), stanowiące surowiec kategorii 3		3	6

W okresie od dnia 01 stycznia do dnia 30 września 2013 r. na terenie powiatu był prowadzony Krajowy program higieny pasz w ramach którego pobrano 58 prób

do badań. W wyniku badania otrzymano 5 prób dodatnich. Pozostałe wyniki badania prób były ujemny. W przypadku dodatnich wyników wszczęto postępowania administracyjne.

4. OCHRONA ZWIERZĄT

W okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. na terenie powiatu raciborskiego pracownicy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Raciborzu przeprowadzili następującą ilość kontroli z zakresu dobrostanu zwierząt:

	BYDŁO	ŚWINIE	KURY TOWAROWE	KONIE	KURY RZEŻNE	OWCE	KOZY
Ogólna liczba gospodarstw	523	563	5	257	23	21	44
Liczba skontrolowanych gospodarstw	22	18	3	8	17	1	1

Podczas przeprowadzania kontroli pracownicy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Raciborzu nie stwierdzili rażących zaniedbań w zakresie dobrostanu zwierząt. W niektórych przypadkach została wydana decyzję nakazująca usunięcie niezgodności pokontrolnych.

5. IDENTYFIKACJA I REJESTRACJA ZWIERZĄT

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Raciborzu sprawuje nadzór w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt w gospodarstwach mieszczących się na terenie powiatu raciborskiego a prowadzących hodowle: bydła, trzody chlewnej, owiec, kóz i koni. Wykonując zadania w tym zakresie upoważnieni pracownicy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Raciborzu mają w szczególności prawo do bezpośredniego dostępu do danych zawartych w rejestrze prowadzonym przez Polski Związek Hodowców Koni, Polskie Towarzystwo Kuców Szetlandzkich, Stowarzyszenie Hodowców i Użytkowników Kłusaków oraz Polski Klub Wyścigów Konnych, dotyczącym zwierząt z rodziny koniowatych jak również w rejestrze prowadzonym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, dotyczącym zwierząt gospodarskich oznakowanych oraz do dokonywania korekt i uzupełnień w ww. rejestrach, a także do wprowadzania do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych informacji o statusie epizootycznym siedzib stad.

W okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. pracownicy przeprowadzili 69 planowanych kontroli oraz 31 rekontroli w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt w gospodarstwach prowadzących hodowle bydła, owiec, kóz lub trzody chlewnej. Najczęściej stwierdzonym uchybieniem było brak terminowego zgłoszenia przemieszczenia zwierząt.

Dodatkowo w okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. pracownicy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Raciborzu przeprowadzali 10 kontroli interwencyjnych związanych z identyfikacją i rejestracją zwierząt w gospodarstwach, 2 kontrole w gospodarstwach ubiegających się o dopłaty bezpośrednie.

Działania Inspekcji Weterynaryjnej w przedstawionych powyżej zakresach będą prowadzone nadal i zostaną uzupełnione nowymi działaniami, które wspólnie zmierzają do zapewnienia bezpieczeństwa weterynaryjnego żywności, ochrony zdrowia zwierząt i zabezpieczenia przeciw epizootycznego powiatu raciborskiego.

**Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Raciborzu**

lek. wet. Zbigniew Mazur